

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΗΘΟΣΙΩΝ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΛΕΜΑΙΤΡ

Σ' ένα λαίκο Παρισινό θεατράκι. Ο άλλος τους έπισκεπτής. Δια της μεθόδου του μπαχουθενίου. Πότες ήταν και τι ζητούσε. Η γνωριμία του Λεμαίτρ με την Κλαρίε Μιρέφ. Η ιστορία της Κλαρίε. Από κλωροργία... θεατρίνισσα! Στην παντομίμα. Ο πρώτος της βριαμμές. Η εύτυχια του Λεμαίτρ. Ένα γράμμα του Βικτωρές Ούγκο, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κ.

Αφιερώνουμε το β' μέρος της ζωής και τον βλιθερόν έρωτικόν περιπετειών του μεγάλου Γάλλου ηθοποιού Φρειδερίκου Λεμαίτρ.

Ένα βράδι του 1841, ένα μικρό έλαφρό θεατράκι του Παρισιού ήταν γεμάτο από κόσμο. Δεν θα μπορούσε να βρει κανείς σ' αυτό ούτε μια κενή θέσι.

Και όμως πάραυτ μια άδεια θέσι στην πλατία, στη μέση της πρώτης τάξης, στήν αριστερά του πρώτου έπιπέδου. Μια ή δεκαί αυτή ήταν φαινοτά να καθιστάμεν. Και ποτέμια στη μέση της δεύτερης τάξης της κοινότητας που έβλεπαν στο θέατρο αυτό, ένας γερός με ηρώακιον παράστημα, ληξυ παύσεως στις μέρες των παιδιών του και την κατέλαβε.

Ο άνθρωπος αυτός ήταν πολύ κοινωφιλής. Τα μάτια του τρεπόταν γρήγορα όταν το έργο σημειούσε καμιά έπιτυχία. Χειροκροτούσε πάντα, αλλά από ανθρωπισμό που έβγαζε και τους θεατρικούς ρόλους και που μπορούσε να έκτισση τις πραγματικές έπιτυχίες.

Και όμως αυτός ο άνθρωπος ποτέμια να ήταν πολύ παρθένος. Γιατί, κάθε φορά που έβλεπε στη σκηνή μια μικρή και όμοια ηθοποιό του θέατρο, που έβλεπε τον δεύτερο που ηγωνιστόντα ρόλο, άφανε το πιαστούν τον ει πέφτη με ηρώακιον χροτό χάρμη, στο α' τουαί.

Και αυτό δεν συνέβη ούτε μια ούτε δύο βραδιές. Το έργο είχε άρεσει και είχε σημειώσει καμιά είκοσιμα παραστάσεις. Αυτός, επί είκοσι βραδιές, τώρα, ο ίδιος άνθρωπος στην ίδια θέσι, άφανε να του πέφτη πάντα κάτω με παταγο το πιαστούν, αλλά η μικρή ηθοποιός παρουσιάζονταν στη σκηνή.

Αν όμως οι θεαταί των πρώτων σειρών, ήταν άρεστα εγγενικοί άνθρωποι, ώστε να μη μιλούν γ' αυτήν τη σκανδαλώδη άδελφότητα, δεν συνέβαινε το ίδιο και με το πόστολο του έπιπέδου. Τα έπιφωνήματα, η άποδοκιμασίες, η βλαστήμιες διαταραχόντωνται επί τέτοις όλοκληρα λεπτά μόλις έβλεπε το πιαστούν, ως που στο τέλος ένα γενικό εσούτ... αποσιωπητοί της ησυχία και τη σιωπή μεσα στο θέατρο...

Ο θεατής αυτός, που προκάλεσε τόσο συστολή, δεν ήταν άλλος από τον Φρειδερίκο Λεμαίτρ. Και η μικρή και όμοια ηθοποιός, για την οποία γινόνταν όλα αυτά, λεγόταν Κλαρίε Μιρέφ. Ο διάσημος ηθοποιός είχε βάλει στο μάτι της μικρούλα αυτής συνάδειγόν του και κατέφυγε στο στρατήγημα του απιστούνου για να προσελκύση την προσοχή της!

Μα το στρατήγημα αυτό ήταν πολύ περίεργο. Ο Λεμαίτρ υπονοούσε περισσότερο από κάθε άλλον να κηή στα παρασκήνια του θεάτρου. Μήπως δεν ήταν ο μεγαλύτερος και ο πιο συμπληρωτός ηθοποιός του Παρισιού; Ο διεθνής του θεάτρου θα τον χωροτούσε με έδαμια έκτολμη. Θα υπονοούσε λοιπόν να τραβήξη όλοσιν στο κωμικόν της μορφής Κλαρίε και να της έπιτυχησθην το αίσθημα του. Και όμως ο Λεμαίτρ δεν έκανε τίποτε σ' αυτά. Έξακολουθούσε κάθε βράδι να άφανε να του πέφτη το πιαστούν, ως που μια βραδιά πήγε και κάρησε στη θέσι του χωριε μιστούν. Από την προηγουμένη μέρα δεν του χωροούσε πια. Ο Λεμαίτρ είχε έπιτυχεί το σκοπό του!...

Όλα αυτά συνέβαιναν ένα χρόνο άργότερα, από τότε που, όπως είδαμε στο προηγούμενο άρθρο, η όμοια "Ατάλα Μπαβόν είχε έγκαταλείψει τον διάσημο φίλο της, για ν' ακολουθήσει έναν άσημο χωροκατάβατο, από τους ματαιωδώνους έκεινους που κατασταλάσσαν την περιουσία της για το χωροκόμο μιας όμοιας.

Ο Λεμαίτρ είχε υποφέρει πολύ! Το πλήγμα που είχε δεχθεί, τον είχε κλονήσει. Επί πολλούς μινές είχε έγκαταλείψει το Παρίσι. Ταξίδευε... Μια σπάνια είχε η πληγή: δεν δεν έπούλωνοντα στο τέλος, και η πληγή του Λεμαίτρ χωροούσε ένα χρόνο μονάχα για να έπούλωθι. Λίγον καιρό λοιπόν από τη μέρα που έαναγύρισε στο Παρίσι, τα μάτια του έπεσαν επάνω στην όμοια Κλαρίε. Ήταν η δεύτερη γυναίκα που θα του χωροίε την εύτυχια της άγάτης, για να του άφηνε κ' αυτή ύστερα την πλάκα και την άπογοήτειά...

Η Κλαρίε Μιρέφ, ήταν τότε 21 χρονών. Τέσσερα χρόνια προηότερα, είχε κλειστεί σ' ένα μοναστήρι, με την άπόφαση να γίνη για κάτοχη. Μα το κάλορημα γάμο δεν άφηνε να της έβη πολύ στανόχορο, και τότε έβγαζε η νεαρή μοναχή λήρησε από το μοναστήρι, στη σκηνή ενός μικρού λαϊκού θεάτρου. Ήταν φροισιάτη και από παντός είχε θαυμασία φωνή.

Αστυγώς το πρώτο θέατρο, από όπου κλειπούταγε η νεαρή ηθοποιός δεν της επέτρεπε να φανερώση το χάρισμα της φωνής της. Ήταν, απλοήματα, ένα θεατράκι... παντομίμας! Έτσι η Κλαρίε χωροούσε βαρέθηκε το στάδιο αυτό της βοήθης τέχνης και περιέμενε την πρώτη ευκαιρία για να πάη σ' ένα άλλο θέατρο, όπου θα μπορούσε να έπιδείξη την άπεροχή φωνής της και γενικά το ταλέντο που κατείχευε ότι έκαρθε μέσα της.

Η ευκαιρία αυτή δεν άφηνε να παρουσιασθι. Σε ένα αέτιο θέατρο του Παρισιού, παίζοντα ένα βράδι ένα χωροόχομο μοναχάκι έργο. Μα, κατά δευτερίας, η ηθοποιός που έπρεποτε να έπιφανισθι στο ρόλο της πρωταγωνιστριας είχε άφορησθι έπιτυχία, και ο διεθνής του θεάτρου ζήτησε να καλώσθη σ' αυτό το κωκό του. Τι έπρεπε να πάη;

Στο θεατράκι αυτό βρισκόνταν την ίδια αήτη βραδιά κ' ένας όμοιος νεαρός ήλιος που οι όποιοι καθόντωνται σ' μια όμοια της αθήνας, φανερόντας έθιμα μεταέτιους. Η Κλαρίε Μιρέφ ήταν κ' αυτή μεταξύ τους. Μόλις έβλεπαν τι συμβαίνοντα στο θεατράκι, ήθεε στην Κλαρίε μια τέλλη σκηνή. «Γιατί τόσο, σκηνή; γιατί να μην προσπαθώ να έπιτυχάλεντο αυτήν την ευκαιρία που μου στέλνει η τύχη;»

Χωρίς λοιπόν να γάση καιρό, παρουσιάζοντακε άμέσως στο διεθνής του θεάτρου. Έκεινός καθόνταν σ' μια γενικά των παρασκήνιων, γρημάτος άπελεια.

Η Κλαρίε τον πληροίσε και του μίλησε διαρκώς.

Ο διεθνής άκουσε την πολυμήρη δούτι της, την κάρησε σ' επάνω ως κάτω, και ένα χωροόχομο έσοργασθηκε στη σκηνή του.

— Είνε τουλάχιστο όμοιορ, σκηνή; και το κωικό δεν θα τι σφαιρίση πολύ!—

Η Κλαρίε άραπασε τότε τα χωροόχομα του έργου που της έδωσαν και μίλησε σ' ένα κωμικόν. Έ: επί μια όμοια, πόση κίνηση και πόση φωνορία μέσα στο κωμικόν αυτό! Ένω μια άλλη ηθοποιός μαγαζιούσε την όμοια Κλαρίε, ενώ η ηθοποιό την έντινε, ενώ μια άλλη γυναίκα της χωροούσε τα παρτίουτα στο πόδια και ενώ ο χωροός δοκίμασε επάνω στο γεμάτο της τι μια και την άλλη περνούσε, η πολυμήρη θεατογινία άπαθής και άδιάφορη σ' όλα αυτά, έδιάβαζε το ρόλο της, τον έναδιάβαζε, τον άπεστήθηκε και τον φηρολοούσε...

Και έπειτα, να, η ζωήμη στιγμή έφτανε! Η αόλια σκωρόθηκε, και ο διεθνής του θεάτρου προχόρησε στο προσηνίον, κάρητώντας από το χέρι την μικρή Κλαρίε. Με

δύο λόγια έδωσε στο κωικό να καλώσθη τι συνέβαινε, και η καράστασι άρχισε.

Ήταν ένα θαύμα! Η νεαρή θεατογινία φάνηκε εθής μετά την πρώτη στιγμή που κάρησε το ρόλο της και πως έκαρθε μέσα της ένα πραγματικό ταλέντο. Έπάνω σ' όλα δε, ήταν και θαυμασιός όμοια! Και όταν η αόλια έκαρθε έκειντο το βράδι η Κλαρίε είχε θριαμβεύσει...

Το ίδιο βράδι, ο διεθνής του θεάτρου έδήλωσε ότι χωροκατάβαζε τις δευτερά πρωταγωνιστρια του μικρού του θέατρο την Κλαρίε. Κι' έτσι το στάδιο της είχε άρξισι πια...

Τρεις μέρες άργότερα, ο Φρειδερίκος Λεμαίτρ πήγε ένα βράδι στο θεατράκι αυτό και έθαμισε το πάξιμο της Κλαρίε. Όπως δε διηρηθήκαμε παραπάνω, κατόρθωσε να προσελκύση την προσοχή της έκτισση της και τέλος την άγάτη της. Άνελαιβε να την άναδείξει, να την κάρη διάσημη, και της άνοιξη διάλαστον υποστάθη τους όριζόντας της Τέχνης... Ήταν ατόος ο δεύτερος μεγάλος έρωτός του διάσημου ηθοποιού, ο οποίος παρέμεινε ιστορικός από θεατρίνα χρονικά.

Ο Λεμαίτρ πήρε μαζί του την όμοια Κλαρίε σ' ένα μεγάλο λαϊκό θέατρο, όπου την έκαρθε έκειντο ο Βικτωρ Ούγκο ανέβαινε το κωμικόν του έργο, τον «Ρουφ Μιλάζ». Οι δύο άγαπημένοι άγέλαβαν

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο Γάλλος συγγραφέας και πολιτικός Βικτωρ Κωνσταντίν

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗ ΔΟΥΚΑ

Η ψυχραιμία της αυτοκράτειρας. Στο στρατό της Μικράς Ασίας... Οι Τούρκοι φτάνουν... Για να μην ζητηθεί τον αυτοκράτορα! Η Ειρήνη αποσυρμένη σε μοναστήρι. Ένα μοναστήρι—άνκιστρο. Ένα καλύτερο χειρόγραφο. Οι πόσθηροι κανόνες της μοναχικής ζωής. Πώς έζησαν ή πριγκήπισσες στο μοναστήρι. Ο θάνατος της Ειρήνης, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Π

Στο προηγούμενο φύλλο μίλησαμε για το άνοστο πάθος που είχε η αυτοκράτειρα Ειρήνη Δούκα για την ψυχραιμία, με την οποία αντίκριζε και τους μεγαλύτερους άσους κινδύνους. Σχετικό είχε και το παρακάτω ανέκδοτο:

Μια μέρα, ενώ τ' αυτοκρατορικά στρατεύματα βρισκόταναν στρατοπεδευμένα στη Μικρά Ασία, κατά τα χαράματα, έγραψε Λαζανία σένεος ένας άγγελοφόρος, ο οποίος άγγηγγιζε, ότι είχε φανεί πολυάριθμο στρατόντα Τούρκων.

Ο αυτοκράτορας Αλέξιος κοιμόταν άσώμην. Για να μην ταρώξη λοιπόν τον ύπνο του, η Ειρήνη διάταξε τον άγγελοφόρο να σωπάσει. Έπειτα σηκώθηκε άπ' το κρεβάτι της και, παρ' όλην την άνησυχία της, άρχισε να καταγράφει με τις καθημερινές της άσολίες.

Μια δέ λίγο έφτασε και δεύτερος άγγελοφόρος, ο οποίος, περιτρώπος, άγγηγγιζε ότι οι βάρβαροι πληθαίνουν άόληνα. Όχιτε κα' αυτή τή φορά όμως η Ειρήνη συγκινήθηκε καθόλου και δέν άφρασε να ξεανήσουν το σάξυγό της.

Σέ λίγο σηκώθηκε ο αυτοκράτορας και οι δύο άσχυροι κάθησαν στο τραπέζι για να προεγμώτισουν. Όταν έφαγα ένας τρίτος άγγελοφόρος, καταματωμένος και καταπληγμένος, ο οποίος σφάρατσε έτοιμοθάνατος μπρός στα πόδια του Αλέξιου και του ψήφισε να σ' ελαχίστη άπόσταση άπό το στρατοπέδο του κα' ότι ήσαν έτοιμοι για έπιταθόν.

Η Ειρήνη άκουσε και την είδηση αυτή με τη μεγαλύτερη άπάθεια. Άν, έκείνη τή στιγμή, ένοιωσε κάποιον φόβο, τον φόβο αυτό τον είχε και το σάξυγό της.

Γι' αυτό με διστακία κατορθώσαν να την καταμαζώνουν άπό το στρατοπέδο, το όποιο σέ λίγο θα μετεβάλλετο σε πεδιον μάχης και να την στείλουν σε μένος άσφαλές.

Ενώ έφτασε δέ, γύρισε κάθε τόσο και κάρταξε με άγάλη και με άνησυχία το σάξυγό, ο οποίος έπρόκειτο να έκτεθή στους κινδύνους της μάχης.

Γά ότ' αυτά, ο Αλέξιος την άποκαλούσε αγάπημένη του ψυχής, έπιστοτή της σκέψεως του, παρηγορήτρια των διεστρώτων του. Δέν είχε δέ καθόλου άδικα να της δίνη όλους αυτούς τους τίτλους.

Όταν η Ειρήνη, δέν βρισκόταν μαζί με το σάξυγό της στο στρατοπέδο, αλλά παρέμεινε στο παλάτι της, καταμεινόμενα με θέασινα έργα. Μεταξύ των άλλων, έγραψε στα δικτά της Κοινοτακτικώτους δύο μοναστήρια, ένα για τους άντρες κα' ένα για τις γυναίκες, εκ των οποίων το ένα άπερρώσε στο «Φιλάνθρωπο Χριστό» και το άλλο στην «Κεχαρωμένη Μαρία».

Πολλοί λόγοι έκαναν την εύσεθή εκείνη αυτοκράτειρα να χρίση τα δύο αυτά μοναστήρια. Ήθελε εν πρώτοις να έκδηλώση την εύνοια

τους δύο πρώτους όόλους, κα' η έπιθυρία ήταν θρησκευτική. Την επομένη, ο Ούγκω έστέλενε στην Κλαρίς το παρακάτω έγκωμισιαστικό γράμμα:

«Δεσποινίς, Είμαι καταμωσασμένος μαζί σας και σπειδώ να σας συγχαρώ. Το γτεσιό σας παιδίμο ήταν θαύμασιο. Σας ένεσάλετο μπροστά μου με το άγνο και γοητευτικό σας ταλέντο. Ναι, σας ένεσάλετο στο ρόλο σας, άκτινωδούσα, σαν μια περισσότερο που άπηγγελλε σίγους, γλυκειά, λειψή, τρυφερή, παθητική, γεμάτη χάρη, τριγυρισμένη άπό το φωτισέσασο της άφωρίας σας!... ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ.

Το γραμματάκι αυτό του Ούγκω, είχε ένα πιστοποιητικό, που θα το ζήλευσε κάθε ήρωισμός στην άρχή του σταδίου της. Ο Φρεδερίκος Λεμπαίτο ήταν περιφρανος να την άγαπημένη του. Δέν μπορούσε φυσικά να προβλέψη η άφραση θα του πόττε άργότερα η γυναίκα αυτή, στην όποια είχε χάρισει όλόκληρη την καρδιά του, άποζε θα ίδουσε στο ερχόμενο φύλλο μας...

μισήνη της προς την Παναγία, η όποια την έπροσάτασε ο' δειη της τή ζωή. Ήθελε επίσης να πράξη ο' αυτό και να προσέξεται.

Μά, κοντά στους θεομωστικώτους αυτούς λόγους, υπήρχαν και άλλοι πιο άνηρωτικοί. Μία από τις άφρες της αυτοκράτειρας, η Ειδοσία, είχε κάνει έναν άπρησάτο γάμο. Ο άσχυρός της, χωρίς να σέβεται την αυτοκρατορική καταγωγή της γυναίκας του, την μετεγνώριζε με τρόπο έντελώς κτηνώδη. Στο τέλος μάστα, η Ειδοσία έπαισε ήρωισθη βαθεία άπό την ζωοματωσίσει του. Τότε η Ειρήνη, προς την όπια ο γαμώος της έφύετο είσιση βάνασα, έκανε άναγκαιο να χωρίση την κόρη της. Πέταξε λοιπόν τον άνάσιο γαμώο της καινη κακώς έξω άπό το παλάτι και έπειδή η κόρη της, η όποια τόσο σκληρά είχε δικαιωσεί άπ' τη ζωή, είχε άποφασίσει να γίνη μοναχή, έχτισε το μοναστήρι της Κεχαρωμένης. Έπειδή δέ είχε άσώμην κα' σφρα της όπτι, καθώς γινάσκωναν καθημερινώς έπανασάσεις στο Βυζάντιο, υπορώσε κα' αυτή η ίδια να βαθεί μια μέρα στην άνάγη να καταμνηθεί σε μοναστήρι, το έκανε να μοιάζει περισάτετο με καλάτι. Είχε άπέφρατες αλλές, κήρσις, λουτρώνες, πολυτέλειες άθισσες, παρνεκλήσια, κ.λ.

Πραγματι δέ, η Ειρήνη έγκρατασάθηκε στο μοναστήρι αυτό, όπια, πέραν ο' σάξυγό της, άκόλουθημένη άπό πολλαίση συνοδεία έτη σέτων και γυναικών. Έπίσης όταν η άγάθη μνήμη της ζωής, Άννα Κοινηγή, έζησε κάθε βλάδια να κατάδηλο το θάνατο του Βυζαντίου, την φιλοξένησε ο' ένα μεγάλο και παρνεκακό διαμέρισμα του μοναστηριού.

Έκει, άνάμωσα στα παιδιά της και στο έγγονά της, κοντά στους άναγκώτους, δύο όποιους τους είχε άγαπήσει, μέσα ο' αυτό το θεομωστικό περιβάλλον, η γραμιά αυτοκράτειρα έζησε μέχρι τού θανάτου της.

Όποσο δέν είχε άσπαραβηθεί έντελώς άπό τον κόσμο, λεγόταν σφρα τα δύο φίλους της και διατηρούσε κοντά της με άκαρη άλλη όλο άνηρωτικό του πνεύματος, οι όποιοι έξικωσάταν τη δόξα της και την παρηγορούσαν να της διαστρώσει και το πένθη των γυναισών της.

Στην Έθνική Βιβλιοθήκη του Παριού, σάκεται ός σφρα άπό το ίδιο το χέρι της Ειρήνης, το ποικτικό της ίδρώσεως του μοναστηριού αυτού. Στο ποικτικό αυτό περιγράφονται τα κτήρια, άπό τα όποια άτελείετο το μοναστήρι, καθώς και τα πολλακά καθήκοντα των μοναζών και οι κανόνες, τους όποιους έστρεπε ο' άκόλουθόν.

Οι κανόνες αυτοί είναι άσπρωτοι, άσπρωτοίτα μάστα, γιατί η Ειρήνη φοβόταν μπρός στο μοναστήρι της είσχωρήση η διασφωρά, η όποια έπρωσάτοσε σε πολλα μοναστήρια της εποχής εκείνης. Ή έσοδος των άνδρών είχε άπαγορευθή άσπρωτά στο μοναστήρι αυτό, όλος έπίσης είχε άπαγορευθή να χρίσωνται στα γενοτικά σάτια ταρώτους, για να μη βλέπουν μάτια άνδρών τις καλώργους του. Άκόμη και φάλλες δέν υπήρχαν στο αυτοκρατορικό μοναστήρι. Όχιτε οι κατέρες και οι άδελφοί των μοναζών δέν είχαν δικαίωμα να τις έπισκέπτονται.

Οι κανόνες όμως αυτοί δέν ίσχαναν ούτε για την αυτοκράτειρα, ούτε για τις κόρες της, που είχαν καταμνηθεί στο μοναστήρι. Αιτές, όποις είπαμε, ζούσαν έκει έντελώς παρνεκακά. Αιτές είχαν το δικαίωμα να δέχονται όποιους ήθελαν, να βγαίνουν στην πόλι, να τρώην ιδιωτέως, να έχουν τους άσπρωτους των, κ.λ. Ο' ιδιοι κανόνες ίσχαναν κα' για τις γυναίκες της αυτοκρατορικής τάξεως του Βυζαντίου, η όποιες ήθελαν να καταμνηθούν στο μοναστήρι της αυτοκράτειρας.

Έκει μέσα η Ειρήνη έζησε ός το θάνατό της, ο οποίος συνέβη κατά το 1123. Μέχρι του τέλους της παρνεμένης ίδια άποζε ήταν πάντοτε: εύσεθή, φιλέκθερη, φιλόδοξη, με σφρακώτους άσπρωτη, άπρωσική και μη άνευμένη άλλη θέληση, έκτός άπό τη δική της...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΧΟΡΙΣΜΟΣ
Μπα του γαριφιάδου φασμασμένη
Άνοιγε' η καλόθα ή φοηκική
και με θέματο λυγρότα φωτισμένο
τρείς τόκιοι μάθροι βγαίνουν άπό κεί.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ